

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov

1. stop. peti vrsta
malih oglasov po 150
in 20. večji oglaš
nad 15 mm višine
po 1 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredila po 10 Din
o Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelika in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celoletni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Za mir.

Že prve dni, ko se je začela kampanja italijanskega časopisja in diplomacije zoper našo državo, smo bili trdno prepričani, da se po akciji g. Mussolinija nehala z veliko manjšim šumom, nego se je začela, če že ne s popolnim fiaskom. Kljub moralni podpori, ki jo je izkazovala italijanski vladi vsaj deloma in v izvestnem obsegu angleška javnost, nismo niti najmenj dvomili, da bo ravno vlada Velike Britanije v primernem trenutku v vročo juho g. Mussolinija vlija močen curek mrzle vode. To se je zdaj tudi zgodilo z diplomatsko akcijo »Foreign Office«, ki bo fašistovski politiko brez vsega dvoma napeljal vsaj za dožleden čas zopet v bolj miroljubno in menj agresivno strugo.

Kajti, kaj si je mogel g. Mussolini obetati od svojega nespravljalnega stališča v vprašanju Albanije, ki je namah razgrnilo ves kompleks kočljivih odnosov, ki obstojajo med Italijo in našo državo? Da bi Jugoslavijo uklonil, tega si pač ni mogel misliti ali pa je vsaj tekom zaostrevanja tega spora mogel kmalu spoznati, da ni druge alternative, kakor pametna, mirna in kolikortoliko za obe strani zadovoljiva poravnava ali pa zanetitev splošnega svetovnega požara. Zakaj za tako kratkovidnega državnika g. Mussolinija ni mogoče imeti, da bi bil v stanu verjeti, da bi spor med njim in nami ostal izoliran. Riskirati svetovno vojno pa bi mogel danes le komplet norec ali pa velezločinec, ki bi ne čutil odgovornosti niti napram človeštvu niti napram lastnemu narodu. Vsak količjak razsoden človek namreč ve, da bi ponovna svetovna vojna pomenila popoln ruin Evrope, poraz vseh, gospodarsko propast in splošno revolucijo ter pogin kulture.

Razlogi, zakaj je Anglija nekaj časa vsaj molče podpirala Italijo, so jasni in popolnoma razumljivi. Današnja politika boljševiske stranke, ki neomejeno vlada ruski državi, ogroža v prvi vrsti britanski imperij, naj bodo vzroki že ti ali drugi, radi česar je Anglija primorana zavarovati s primernimi dobrimi zavezništvimi svoja morskata pota in skrbeti, da ne bi vpliv Moskve segal preko Balkana na mediteraneje, dokler so nasprotstva med njo in Anglijo nepremostena. Na drugi strani pa ni v interesu Anglije, da bi šel italijanski imperializem predaleč, najmenj pa more Velika Britanija dopustiti kalitev evropskega, oziroma svetovnega miru. Kdor je to vpošleval, zaradi blazne kampanje Mussolinijevega tiska proti Jugoslaviji ni izgubil živcev, da ne bi i nadalje mirno in hladno presojal položaja, dobro vedoč, da bo od velike britanske demokracije moral priti mig, ki bo fašistovske sanje o hegemoniji na jugoiztoku Evrope zopet izpremenil v spoznanje neizprosne istinitosti, ki Italiji kategorično veva, da skuša svoje težnje spraviti mirno v sklad z onimi svojih sosedov in da se nanje z vso potrebno delikatnostjo ozira: predvsem pa na Jugoslavijo, ki je kljub vsemu močna, naravno bogata in uvaževana država velike bodočnosti. Če je g. Mussolini tekom tega spora to uvidel, mu moramo le čestitati, kajti groženj njegovega — oprostite! — širokoustnega časopisja se pri nas živa duša ni ustrašila.

Opti na prisrčno prijateljstvo s Francijo in gotovi podpore mogočne Anglije, ki so ji vedno veljale naše najljubše simpatije, želimo samo, da bi ti velesili skupaj z Nemčijo utrdili interesno skupnost vseh, ki jim je ohranitev zapadne krščanske izomike, miru in napredka od Boga dano poslanstvo, pa da bi se temu krogu pridružila tudi velika slovanska sovjetska Rusija, ki naj se od ekstremizma brezbožnih družabnih teorij, ki so se vrhale tekom let po vsem svetu izkazale kot popolnoma neuspešne, zopet vrne v kulturni krog, v kateri sta jo uvedla sveta Vladimir in Olga. Le v tej zvezi vseh držav krščanskega kulturnega območja, po politiki brezpogojnega miru nazunaj in socialne pravičnosti naznotraj ter sporazuma in moralne solidarnosti vseh narodov, ki naj svobodno sami o sebi odločajo, je jamstvo za ohranitev najvišjih dobrin človeštva. Naša država si pa mora prizadevati, da po dobri notranji politiki, temelječi na sporazumu enakopravnih narodov Jugoslavije, svoj ugled v svetu utrdi in svoje historično poslanstvo vidi v zblizanju slovanskega vzhoda z velikimi demokracijami zapada. To je edina prava smer njene zunanje politike.

OD ZEMLJORADNIKOV K RADIKALOM.

Časnikar em je izjavil bivši poslanec Stan-ko Mletič, član zemljoradniške stranke, da prestopa s svojimi tovariši v radikalno stranko.

V Belgradu je zopet mir.

VRNITEV KRALJA V BELGRAD. — VPRAŠANJE SPOPOLNITVE VLADE. — BORBA VLADINOVCEV ZA PORTFELJE. — »SAMOUPRAVA« O KOREKTNOSTI IN LOJALNOSTI SLS.

Belgrad, 21. aprila. (Izv.) Z ozirom na bližajoče se pravoslavne velikonočne praznike je večina ministrov odpotovala iz Belgrada. V političnem življenju je nastopil popoln mir. Največ se še vedno govori o razširitvi, oziroma spopolnitvi sedanje vlade. V tem oziru je znamenoviti veliko borbo za portfelje med člani vladnih klubov. Predsednika ministrskega sveta Vukičevića in zunanjega ministra Marin-koviča dnevno oblega krdelo kandidatov, katerih se komaj otrese. Največjo reklamo dela dr. Grga Angelinovič, ki hoče postati minister kot zastopnik Hrvatov. Njemu konkurira dr. Nikola Nikić, ki se tudi pripravlja za vstop v vlado. Zatrjuje, da bo prevzel ministrstvo za gozdarstvo in rudarstvo. Sedanji ministri tega resora pa bi prevzel prosveto. Zelo verjetno je, da bo v kratkem vstopil v vlado tudi Boža Maksimović, in sicer kot notranji minister.

Belgrad, 21. aprila. (Izv.) Popoldne sta se vrnila v Belgrad kralj in kraljica. Pravoslavne velikonočne praznike bosta preživela v Belgradu. Kraljev prihod v Belgrad se ponekod smatra kot važen radi tega, ker se misli, da bo pri tej priliki prišlo do končnoveljavne spopolnitve vlade.

Belgrad, 21. aprila. (Izv.) Med številnimi komentariji o novi vladi s posebnim ozirom na nesodelovanje SLS je zanimiv današnji uvodnik v glavnem organu NRS, »Samouprava«, pod naslovom »Nujno priznanje«. V članku se med drugim pravi:

»Stvar, ki jo je vodja HSS smatral za potrebno naglasiti, je okolnost, da ni SLS v novi vladi. G. Radić naglašja ta moment z redko sladostirajo in pravi, da je SLS vržena iz vlade. Ta nevoščljiva radost voditelja HSS napram SLS je v mnogočem razumljiva in ima svoje posebne razloge. Ti dve stranki imata svoje, nasprotujoče si interese. V gotovih krajih se morata boriti za iste volivce. Poleg tega Radić nikakor ne more oprostiti SLS, ker je s svojim vstopom v poslednji Uzunovićev kabinet omogočila kombinacijo brez njegove stranke. Četudi je vsaj do gotove meje mržnja Radićeva do Korošćeve stranke razumljiva, vendar je neokusna in neutemeljena njegova trditve o načinu in značaju nesodelovanja SLS v današnji kombinaciji.

Tekom poslednjih par let po ustanovitvi našega državnega edinstva je radikalna stranka bila radi razmer primorana sodelovati v koaliciji in širših »koalicijah« z različnimi stran-

kami... Ko je radikalna stranka sodelovala pri državni upravi z različnimi strankami, je imela priliko ugotoviti, da je lojalna stranka v sodelovanju redka lastnost. Bili so slučajji, da so posamezne stranke delale na to, da bi vse popularne korake, ki so se skupno podvzeli, prilastile sebi in iz njih zase kovalle strankarski kapital. Nasprotno pa, kadarkoli bi se imeli storiti koraki, ki bi ne bili popularni, pa so v svojem bistvu zelo koristni za ljudstvo in državo, so te stranke delale na to, da pre-važno odgovornost na druge, češ da so jih radi obvarovanja koalicije morale sprejeti. Pri sodelovanju s HSS n. pr. radikalna stranka nikdar ni bila sigurna, ali se bo doseženi sporazum o skupnem nastopu v konkretnem vprašanju v narodni skupščini spoštoval in izpolnil od nje ali ne...

SLS je v tem pogledu v poslednjih par mesecih svojega sodelovanja z radikalni pokazala, da lahko služi kot vzgled korektnosti in lojalnosti v parlamentarnem sodelovanju. Posli, ki so v tem pogledu prišli na dnevni red, so se izvršili z redko dobro voljo in medsebojnim razumevanjem. Sicer ni bilo izključeno v prvem trenutku, da ne bi bilo glede kakšnega vprašanja popolnega soglasja. Kaj takega ni izključeno niti v isti stranki, kaj šele med dvema političnima strankama. Po temeljitim medsebojnim izmenjavanju misli pa je prišlo do soglasja in radikalna stranka je bila sigurna, da bodo zastopniki SLS ostali iskreni in vztrajali do konca pri sporazumu in pri sklenjenem skupnem stališču.

NRS je z SLS sodelovala v najtežjem vprašanju, pri sprejetju proračuna. To delo zahteva mnogo korakov, ki niso prav popularni, četudi jih narekujejo dobro razumljeni interesi. V vseh teh slučajih izvajanja ukrepov, ki, ako se površno pogledajo, ne bi bili popularni, je SLS lojalno z NRS sprejela odgovornost za te ukrepe. Niti za trenutek ni poskušala otrestiti se odgovornosti in jo prevesti na druge.

Ko vse to ugotavljamo, smatramo za svojo dolžnost, da izrazimo SLS dolžno priznanje. Okolnost, da se je sodelovanje s to solidno politično stranko radi ojačenja vladne parlamentarne baze začasno prekinilo, ne spreminja bistva stvari. Zlobne Radićeve opombe so popolnoma neumestne. Vsemu svetu je jasno, da je med nesodelovanjem SLS v vladi in nesodelovanjem HSS ogromna razlika, in sicer na škodo poslednjih.

Sovjetski kongres za mir.

v Moskva, 21. apr. (Izv.) Kongres sovjetov je sprejel vladno poročilo, ki ga je podal Rykov na znanje in soglasno odobril delovanje vlade na političnem in gospodarskem polju. Sovjeti so odobraval posebnost vladno mirovno politiko in naročili vladi, da tudi v bodoče dela za utrditev prijateljskih zvez med zunanjiimi državami. Z zadovoljstvom so konstatirali, da so ta stremiljenja v mnogih drža-

vah našla odmeva, da pa je bila ponekod mirovna politika sovjetske Rusije radi neprijateljskega zadržanja napram Rusiji zelo otežkočena. Vlada mora biti pripravljena, da odbije vsak poskus, zaplesti Rusijo v kako vojno. Sovjeti so odobrili tudi politiko na Kitejskem, kateri je treba priznati in ji pripomoči do popolne suverenitete.

Albanski spor in velesile.

London 21. aprila. Angleški in francoski zunanji urad sta se sporazumela, da si v albanskem vprašanju razdelita delo. Angleška vlada bo kar najkrepkeje pritiskala na Mussolinija, da umakne svoj komunistični glede tiranskega pakta, francoska vlada pa bo vplivala v Belgradu, da ne pride do kakih prenapetih korakov. Francoski zunanji minister Briand je vztrajal na tem, da Chamberlain sam posreduje v Rimu, ker sta se z Mussolinijem glede tiranskega pakta skupno dogovarjala v Livornu. Mussolini se tega dogovora ni držal, ker k paktu ni pritegnil tudi Jugoslavije. Angleški poslanik v Rimu je že prejel navodila, da takoj po Mussolinijevi vrnitvi iz Milana energično posreduje, da Italija brez pridržka pristane na pogajanja z Jugoslavijo.

Časopisje podpira misel direktnih pogajanj med Rimom in Belgradom in preti na nevarnost, ki bi pretile Društvo narodov, ako se albanski spor spravi pred njegov forum. »Westminster Gazette« izraža bojazen, da bi utegnili Italija ako rešitev zanjo ne bi bila ugodna, izstopiti iz Društva narodov.

Berlin, 21. aprila. V tujakšnji povčenih krogih izjavljajo, da ni izključeno, da se zaradi albanskega konflikta še pred julijem

skliče izredno zasedanje Društva narodov. Vest, da je izšel protitalijanski napad v »Times« po naročilu angleškega zunanjega urada, se potrjuje. Dejansko se more govoriti o resnem nesporazumu med Londonom in Rimom.

Pariz, 21. aprila. Časopisje leveice soglasno piše, da se mora albanski spor sprico Mussolinijeve nedostopnosti za vsak pameten sporazum predložiti Društvo narodov. Desničarski listi pa zagovarjajo direktna pogajanja, ker bi albanski spor pomenjal za Društvo narodov in njegov prestiž resno nevarnost.

Italijanski socialisti proti Mussolinijevi politiki na Balkanu.

Pariz, 21. aprila. Na lyonskem socialističnem kongresu je jugoslovanski delegat Popović formuliral težnje jugoslovanskih socialistov in njihovo zahtevo, da se albansko vprašanje reši na mednarodnem temelju. Italijanski delegat Morgari je izjavil, da italijanski proletarijat s simpatijami zasleduje prizadevanja jugoslovanskega ljudstva in mu pošilja svoje pozdrave. Popović in Morgari sta se nato objela.

Italijanski socialistični emigrant Bo-

drari je imel senzacionalen govor, v katerem je opozarjal na imperialistične nakane fašizma. Mussolini je najprej nameril svoj meč proti zapadu, a je sprevlel, da je tu fronta zanj vendar premočna. Zato se je sedaj obrnil proti vzhodu. Toda ko izzove nestvor, ki sedaj vlada v Rimu, novo vojno, se bodo milijoni pušk obrnili nazaj. Kongres je vsem trem govornikom viharo pritrjeval.

Bethlen pride v Belgrad?

Budimpešta, 21. apr. Vesti, da odpotuje grof Bethlen začetkom meseca maja v Belgrad, se vzdržujejo. »Magyar Hirlap« poroča, da je ogrski poslanik Forster izročil jugoslovanski vladi oficijelni predlog, da se sklene jugoslovansko-ogrsko prijateljska pogodba, ki bi bistveno soglašala z rimskim paktom. Pri vsem tem je Ogrski seveda v prvi vrsti do tega, da se pogodi z Jugoslavijo glede tranzita na Reko.

Te dni odpotujejo v Rim ogrski strokovnjaki, da izdelajo pravilnik za ogrski promet na Reki. Delegaciji bo načeloval državni podtajnik baron Wimmersberg.

Amnestija v Bolgariji.

Sofija, 21. aprila. O priliki velikonočnih praznikov je kralj podpisal ukaz, s katerim se pomiloščuje do 300 kaznjencev, povečini političnih.

Glasilu vladnega načelnika Ljapčeva »Preporok«, zavrača vesti, da bi makedonstvujuči pripravljali vpad v Jugoslavijo, kot neresnične. Na vsak način bodo bolgarske oblasti v vsakem slučaju svojo dolžnost.

Moskva in Ženeva.

Berlin, 21. aprila. »Vossische Zeitung« prinaša iz merodajnega ruskega vira sledeča obvestila: Po poravnavi težav s Švico je gotovo, da se bo Sovjetska Unija udeleževala mednarodnih konferenc v Ženevi, čeprav ne brez pridržkov. Sodelovala bo predvsem na konferencah človekoljubnega značaja. Sodelovanje v Društvu narodov odklanja; pač pa bo organizirala pri Društvu svojo lastno poročevalsko službo. Kar se tiče gospodarske konference, je njeno sklicanje preblizu, da bi mogla Unija sodelovati; morda bi se dalo sklicanje odgoditi. Za razorožitevno konferenco bi Unija povabila sprejela in po svojih strokovnjakih takoj izdelala program. Razorožitveni načrti Unije so vsekakor tako dalekosežni, da bi se jim najbrže nobena država ne hotela pridružiti. Rusija zahteva predvsem odpravo boja s strupenimi plini in skrajno omejitev orožne industrije.

Rusko-avstrijske gospodarske zveze.

N. W. Tagblatt« poroča o uspehih avstrijske gospodarske delegacije, ki se je te dni vrnila iz Rusije. Delegacija izjavlja, da so pogoji za avstrijski izvoz v Rusijo zelo ugodni in da bo mogla Avstrija razširiti zlasti izvoz strojev in tovarniške opreme. Ruska vlada je pripravljena dovoliti znatne olajšave tudi za ustanovitev avstrijskih podjetij v Rusiji. Treba je le, da se sorazmerno zviša tudi ruski izvoz v Avstrijo, ker hoče Rusija kriti izdatke za uvoz z izvozom.

POLJSKA MIROLJUBNA.

Varšava, 21. aprila. O veliki noči je sprejel predsednik Poljske republike zastopnika »Associated Press«. V svojih izjavah je predvsem naglasil mirovno politiko Poljske. Popolnoma napačna je misel, da ima maršal Pilsudski agresivne vojaške namene. Predsednik pozna Pilsudskega 33 let, pa more kategorično zagotoviti, da nikakor ne misli na to, da bi Poljsko zapletel v kako vojno.

LYONSKI KONGRES.

v Pariz, 21. apr. (Izv.) Socialistični kongres v Lyonu je danes končal svoje delo. Sprejeli so med drugim tudi važne sklepe glede splošne razorožitve, v katerih opozarjajo na zavlačevanje tega vprašanja. Razorožitev se mora izvesti v vseh kategorijah istočasno. Razorožitev mora izvesti Društvo narodov, ki je zato poklicano in bo imelo več uspeha kot dogovori med posameznimi državami.

POPLAVE OB MISSISSIPPIJU.

v Newyork, 21. aprila. (Izv.) Poplave ob reki Mississippi zavzemajo čezdalje večji obseg. 50.000 ljudi je brez strehe.

Ljudstvo hoče dejanj. Zato napravimo sedaj odločno gesto z najetjem tega posojila, da pokažemo tako celi oblasti, da hočemo delati. Zato prosim, da vsi glasujete za ta del resolucije.

Nato je dobil besedo poročevalec manjšine dr. Albert Kramer.

Izvajal je v svojem govoru, da je fin. odsek prevzel nase posel, ki ga je bil dolžan izvršiti oblastni odbor. Oblastnemu odboru očita, da ni dovolj pripravil proračunske zadeve za razpravo v fin. odseku. Po proračunu sme oblastni odbor postavke 1. poglavja, ki obsegajo poselske dijete in stroške za skupščino, porabiti brez omejitve v celoti. Ostale postavke proračuna pa se smejo porabiti samo, kolikor bodo sredstva na razpolago. Zato trjuje, da je poročevalec večine premalo podarjal, da je proračun fiktiven. Proračun je le slab izkaz potrebščin in je površno izdelan. Predlogi, ki so se pred dvema mesecema vložili, so prispevek za izdelavo proračuna. Tisti del proračuna, ki govori o cestah, je zanemaren. Optimizem večine, da bo država s svojimi prispevki omogočila delazmožnost oblastne skupščine, je preogromen. Govornik smatra, da bi bilo najbolje, da se predlog vrne fin. odseku in da se generalna debata zaključí. S tem proračunom so zasigurni osebni izdatki, ni pa jamstev, da se bo izvedlo to, kar je potrebno za ljudstvo. Ta proračun obsega takorekoč samo dispozicijske fondse. Posamezne postavke niso specificirane: To se pravi, da hoče večina z njimi poljubno razpolagati in uporabiti za strankarske namene. (Poslanci večine ugovarjajo tem insinuacijam!) Večina hoče kriti izdatke z nalažanjem novih bremen, proti čemur protestirata ljubljanski gremij trgovcev in TOI zbornica. Glede uvedbe taks pogreša uradnega akta. Končno naglašja, da je opozicija vedno pokazala dobro voljo za stvarno sodelovanje.

Predlaga, da se proračun vrne fin. odseku, ki ga naj popravi in konkretizira in znova predloži zbornici.

Med govorom dr. Kramerja je prišlo do prepira in ugovorov med poslanci večine in govornikom.

Za dr. Kramarjem je dobil besedo

inž. Franc Župančič (SKS).

V svojem govoru je poudarjal, da smatra tak proračun, kakršen je sedanj, kot neresen. Delo naše skupščine smatra za neresno in od finančnega odseka ni mogel pričakovati boljše izvršitve njegove naloge. Smatra, da je proračun fiktiven. Ves proračun je tako malenkosten, da oblastni skupščini niti potreben ni. Od predloženega proračuna je največ pričakoval za ceste. Predlaga, da se proračun vrne odseku. Med njegovim govorom je prišlo med večino in med njim do burnega prerekanja.

Po govoru poslanca Župančiča javlja predsednik dr. Natlačen, da je poslanec dr. Kramer stavil predlog, da se proračunski predlog vrne finančnemu odboru v ponovno razpravo in poročilo. Zato podeli besedo odsekovemu poročevalcu Jarcu, da se izjavi glede tega predloga.

Poslanec Evžen Jarc.

Gospodje! Proti temu predlogu se moram odločno izjaviti. Očitno se je, da proračun ni resen. Toda da je proračun resen, se vidi že iz tega, da so gospodje iz manjšine, med njimi tudi g. ing. Župančič, jako intenzivno sodelovali pri vsaj debati. Če bi se bili v finančnem odseku samo igrali, mislim, da bi tega pač ne bili storili. Reklo se je, da je prispevek države za cestni proračun le fiktiven, da je to takorekoč loterijska številka. Tu imam elaborat gradbene direkcije, oddelka za samoupravne ceste. Izdelali so ga državni uradniki, ki so svojemu direktorju in državi odgovorni za svoje delo. Mislim, da bi se g. ing. Bevc, ki mi je dal ta elaborat, lepo zahvalil g. ing. Župančiču, ako bi imenoval ves njegov elaborat neresen.

Nadzorstvo nad cestnimi odbori je imela državna uprava. Državna uprava je tudi odgovorna za to, kako se je to nadzorstvo doslej izvrševalo. To velja pro praeterito. Če je bilo kaj narobe, bo moral to oblastni odbor pregledati in popraviti. Toda številka 7,462.000 je tukaj in ko pridejo zraven še trije okraj, bo znašala ta postavka 8.000.000. Ta številka je uradno ugotovljena, ona ni nikaka mistifikacija, ampak mora držati. Zato prosim, gospodje, da odklonite predlog g. dr. Kramerja.

Nato je dal predsednik predlog na glasovanje. Večina je dr. Kramerjev predlog odklonila.

Prešlo se je na generalno debato. Predsednik je prosil, da se javijo poslanci, kateri žele govoriti v generalni debati in da vsak označi, ali hoče govoriti za ali proti. Javili so se sledeči poslanci:

Posl. Mazovec (za), posl. Puc (proti), posl. Sitar (proti), posl. dr. Mohorič (proti), posl.

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Tavčar (proti), posl. Bukovec (proti), posl. dr. Kramer (proti), posl. Zebal (proti), posl. Župančič (proti), posl. Širola (bo podal samo izjavo), posl. dr. Adlešič (za), posl. dr. Česnik (za), posl. Erjavec (za), posl. dr. Breclj (za).

Prvi je dobil besedo

posl. Puc (SDS).

V svojem govoru prizna, da se centralistični režim ni obnesel. Zato je bilo treba upravo dekoncentrirati. To se je storilo z vizidovdanskim ustavo in z nje izvedbo z zakonom o oblastnih samoupravah. Proti njeni izvedbi je nastal boj, čemur je vzrok, da stoji naša javnost pod raznimi demagoškimi vplivi in da je njeno stanje premalo proučeno. Vsa javnost ve, da je bila Slovenska ljudska stranka proti izvedbi ustave v tej točki, naša stranka pa vedno za izvedbo. Z uredbo od 17. februarja t. l. se je poslabšal zakon o samoupravah. Ugotavlja, da se oblastnemu odboru ni posrečilo prevzeti državne posle, ki mu gredo po zakonu o samoupravah. Trdi, da so proračunske številke hišne številke in da se bo v našo samoupravo uvedla korupcija. Pozdravlja, da so se investicije izločile iz rednega proračuna. Izjavlja, da bo glasoval proti.

Socialist Ignac Sitar

je izjavil, da bo glasoval proti proračunu, ker nima kreditov za omiljenje revščine v industrijskih krajih.

Nato je dobil besedo

poslanec Ivan Mazovec.

Gospodje poslanci! Če se posamezni deli opozicije kregajo med seboj, kdo je pri sestavi proračuna kompetenten, ali oblastni odbor, ali suvereni finančni odsek, potem dvomim pač o resnosti Vašega tozadevnega razmotrivanja. Mi smo se v skupščini že navadili na marsikaj, tudi na to, da kdo samega sebe vse preveč povišuje. Mi večina priznavamo, da je gospod dr. Kramer zelo zmožen član naše skupščine. Ampak večno povdaranje, jaz, jaz in še enkrat jaz, mi kliče v spomin znano pesem: Vidjela žaba kako potkivaju konja, pa i ona podigla nohu.

Eni govorniki častite opozicije pravijo, da je proračun fiktiven, drugi povdaranje, da je proračun premajhen, tretji se zopet zdi, da je proračun mnogo prevelik. Pa zopet vstane govornik iz opozicije, ki pravi, da je majhen proračun edino resen. Če bi Vam predložili še večji proračun, ki bi bil povsem krit, pa bi nas vseeno raztrgali. Tako nas napadate v Vašem časopisu, pa naj storimo tako ali drugače.

Vi ne trpite, da bi nastavili dobro uradništvo. Ali naj bi nam potem vrabci na strehi pisali. Uradništvu je vsekakor treba dati plače, kajti brez plače ne more nihče živeti.

Vi se obregavate ob dijete poslancev in ste v tem oziru res zanimivi. Recimo, da se mi odpovemo vsi dijetam, kdo pa bo potem še poslanec? Ne delavec ne kmet bi ne mogla biti. Od kmečkega stanu bi bili edino-le bogati veleposestniki. Poslanec bi bil lahko samo še oni človek, ki je še neskrahiran bankir. Reklo se je, da ne dobimo od vlade ničesar. Drugi pa, da bomo sčasoma že došli do vlade denar. Sedaj pa res ne vem, kdo je imel prav, kajti onadva gospoda, dasi sedita skupaj, se nista med seboj dogovorila, da bi oba enako trdila.

Eni trdijo, da ne smemo računati s sigurnimi dohodki, na drugi strani pa zopet obžalujejo, da naš proračun ni izpremenil vsake stezi v državno cesto in vsak grm v pragozd. Mi smo v zelo prijetnem položaju, da z ozirom na vse to zapojemo našo narodno pesem: »Hribčki ponižujte se, dolince povišujte se, da se bo vid'lo to ravno polje, kjer Kramarjeva demagogija gre!« (Veselosť.)

Opozicija nam očita, da je oblastni odbor nesposoben. Jaz mislim, da bo oblastni odbor vsaj v toliko sposoben, da se bo branil sam, seveda, če se mu bo to sploh zdelo potrebno. Eno stvar je pa temu oblastnemu odboru opozicija vendarle priznala, namreč to, da je stvar pokazal takšno, kakršna je. Kljub temu pa, bomo brali v »Jutru«, da je oblastni odbor pokazal stvari takšne, kakršne niso bile, v sistem »Jutru«, ki se tiska v 40.000 iztisih, katerega posamezni izvod bere vsaj po 10 ljudi, včevši dojenčke, torej skupno 160.000 ljudi, ki bodo vsi našo neresnico brali za resnico, nevedoč morebiti, da se je pisec onega članka v »Jutru« de fakto 160.000 skregal z resnico. (Poslanec dr. Kramer: »Gospod! Pojdimo zvečer na skupno večerjo, pa se bomo lahko v tem tonu porazgovorili!«) Ne, gospod tovariši! Moje besede so pač samo reakcija na Vaša izvajanja. Tega vsega sem se od Vas navadil. Gospodje! Če se od Vaše plati pledira za resnost, bi Vas prosil, ne dajajte meni prilike, da imam tako razkošno pojedino nad Vašimi nerodnimi izvajaji. Izjavljam, da bom glasoval za proračun. (Živahno ploskanje v sredini in na desnici.)

Poslanec Mohorič (SDS) se je obširno bavil s posameznimi postavkami proračuna.

Poslanec Ivan Tavčar (SDS) je napadal večino na tak način, da je izzvalo burne pro-

teste pri poslancih večine. Svoje socialne nazore je razlagal na tak način, da je pozneje prof. Jarc izjavil, da sebe smatra prezrelega, da bi mogel slediti njegovim izvajanjem.

Nato je govoril Bukovec (SKS), za njim Župančič (SKS), ki sta izjavila, da bosta glasovala proti.

V imenu večine je govoril

dr. Adlešič,

ki se je v svojem govoru obširno bavil z izvajaji opozicijskih govornikov. Njegov govor priobčimo jutri.

Poslanec večine

Erjavec (SLS)

je v svojem govoru naglašal neenotnost opozicije glede zahtev, kakšen bodi proračun. Bukovec zahteva varčevanje, Kramer pa, da bi se vrnil odseku. S tem hoče podaljšati zasedanje, da bi bilo treba izplačati več diet.

Med govorom Zebala (SDS) je prišlo do prepira med njim in med poslanci večine, tako da je moral poseči vmes predsednik.

Poslanec dr. Breclj (SLS):

Gospodje! Ne bom repliciral na vsa izvajanja, kar smo jih čuli med današnjo debato. Omejil se bom samo na nekatere stvari. Večina tega, kar se je danes govorilo, je bila tako otroče naivno in demagoško, da mislim, da bi med resnimi možmi kaj takega pač ne bilo treba. (Medklic z leve: »Na primer medklic prof. Mazovec!« Poslanec Mazovec: »Jaz sem moral delati medklice samo radi vas!« Splošna veselost.) Vsi veste, gospodje, da dete, ki je bilo rojeno pred pičlimi dvema mesecema in ki se imenuje oblastna skupščina — oblastni odbor je še nekoliko mlajši — ne more delati takih čudežev, kakor jih vi pričakujete od tega neobleganega deteta; zlasti ne morete pričakovati teh čudežev toliko časa, dokler novorojenec ni dobil takorekoč ničesar, od česar bi mogel živeti, in si je moral vse to šele v kratkem času ustvariti. Zdi se mi pa, da je oblastni odbor to kratko dobo sedmih tednov porabil tako koristonosno in uspešno, da se mu pač ne more v tem oziru ničesar očitati. Kajti baš s sodelovanjem oblastnega odbora se je vrnila oblastni samoupravi imovina bivše dežele Kranjske, oziroma se je saj dobilo zakonito jamstvo, da se bo ta imovina vrnila, dasi ljubljanska oblast še ni mogla priti do tega, da bi to imovino prevzela. Tudi pri tem, da smo dobili tozadevno zakonito pooblastilo, je oblastni odbor pošteno sodeloval.

Ne bom našteval vseh pripravljenih del, ki jih je izvršil ljubljanski oblastni odbor; saj boste o tem morda še slišali. Toda vi hočete reči: Nekateri dolžnosti pa je oblastni odbor zanemarjal. Imel je svojo vlado in bi bil lahko dosegel, kar bi bil hotel. Zanemarili ste na primer vprašanje nekdanjih deželnih doklad. Gospodje! Takoj dobite pojasnilo. Stvar je treba premisliti ne samo s tega stališča, kakršno se nam kaže danes, ampak gledati je treba tudi na to, kako bo stvar izgledala drugo leto ali pa čez pet let. Po pojasnilih, ki jih imam direktno od finančnega ministra, vam lahko povem, da nas je finančni minister svaril, da bi za to zgrabili. Rekel je, da je to silno nestalno. Mi bi bili morebiti takoj drugo leto v položaju, da bi morali uvajati nove doklade, to se pravi, da bi svojo samoupravo vzdrževali še iz posebnih davkov, za katere bi bila Slovenija bolj obremenjena, nego druge pokrajine naše države. Radi tega smo se postavili na stališče, da zahtevamo od državne finančne uprave finančnih virov. Res je sicer, da sedaj radi tega nimamo v rokah tistega denarja, ki bi ga nam dale bivše deželne doklade; toda naše stališče je bilo edino pametno, ker bomo na tej podlagi dosegli za naše davkoplačevalce tiste ugodnosti, katere vedno zahtevamo, da bomo namreč glede davkov izenačeni z drugimi pokrajinami. Če bi bili šli na to, kar zahteva od nas opozicija, bi bile naše pokrajine tudi v bodočnosti huje obremenjene, nego ostale pokrajine naše države.

To je eno. Dalje bi pa želel gospodu dr. Kramerju dati tudi nekaj pojasnila glede naredbe z dne 17. februarja, o kateri je bilo toliko govora. Mi se meritorno v tiesto naredbo namenoma nismo spuščali. Zakaj ne? Radi tega ne, ker nam je bil položaj avtentično znan. Tisti, ki je to naredbo napravil in jo je dal pozneje tudi uzakoniti, je podal tole pojasnilo: »Gospodje, mi vam zaupamo, da boste znali pravilno gospodariti. Toda toliko in toliko oblasti in samouprav je, ki jim tega zaupanja ne moremo izkazati. Zaradi tega so te trpke, krute omejitve potrebne. Niso potrebne zaradi vas, ampak zaradi drugih. Mi bomo z vami ravnali drugače, kakor z drugimi. Z vami bomo ravnali kot z zreliimi ljudmi; omejitve pa rabinamo za druge oblasti, kjer so te omejitve nujno potrebne.« (Medklic z leve: »Zakon se bo torej izvajal pri nas drugače, kakor v ostalih pokrajinah.«) Kako se bo zakon izvajal, to bo odvisno od tistega, ki ga bo izvajal. (Medklic z leve: »Izvajal ga bo Tosič.«) Gospod Tosič je bil tukaj po naročilu gospoda finančnega ministra, da se dogovori z nami o principih, po katerih se bo postopalo. Lahko vam zaupam to veliko tajnost, da smo se mi z njim popolnoma sporazumeli; gospod finančni minister, ki je isti kakor poprej, ima oblast, da to tudi izvrši.

Na morje

za na izlete, letovišča, je treba primerne športne obleke. V tem pogledu Vam bo trvdka DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA, rada svetovala in na razpolago s krasnimi vzorci športnega blaga iz s svojim priznanim modnim ateljejem.

Gospodje! Mi bi danes lahko imeli že razne panoge državne uprave v svojih rokah. Zdravstvo so nam n. pr. ponujali že s 1. aprilom. Toda jaz sem nastopil proti temu in sem rekel: V tem stanju, kakor so bolnice sedaj, in s temi dohodki, kakršne imajo sedaj, mi zdravstva ne moremo prevzeti. Kajti, če je sedaj zdravstvo slabo, gre ta opravičena nejevolja na račun tistega, ki zdravstvo upravlja. Mi zahtevamo najprej zadostne kritja za vse potrebščine, potem bomo pa prevzeli posamezne panoge državne uprave. Saj nismo otroci, ki bi za vsako stvar takoj zgrabili. Kadar bomo imeli zadosti kritja, bomo drage volje prevzeli vsako panogo državne uprave, ki nam gre.

Kar se tiče finančnega stanja oblastne samouprave, lahko povem še to, da je morda sedanjí finančni minister prvi minister, ki je to stvar resno zgrabil. Rekel je, da je že izločil stroške za investicije iz rednega proračuna in bo radi tega še tekom tega leta znižal državne doklade od 500 na 200 odstotkov, morda celo na 100 odstotkov. Kako bi mi sedaj stali pred javnostjo, gospodje, če bi se bili ob času, ko se imajo vse te stvari izvršiti v doglednem času, obesil na nekdanje deželne doklade, ki že poprej nikakor niso zadostale za deželne potrebe. V Belgradu bi nam bili rekli: »Kar ste zahtevali, ste dobili.« Radi tega pravim: za sedaj je bolje nič, nego to. Mi zahtevamo po pravici več nego to in mislim, da bodo obljube, ki jih imamo tozadevno od vlade, tudi držale.

Jaz sem kot kandidat v Ljubljani in v ljubljanski okolici nastopal z geslom, da ne pričakujem mnogo od samouprave in sem rekel, da obljubljam lahko edino to, da ne bomo mogli napraviti veliko ali pa celo nič. Na tem stališču stojim tudi danes in izjavljam, da vse to, kar napravimo, danes ni gotovo. Rečem samo to, da bomo vse te stvari, ki smo jih pripravili, izvedli prihodnje leto, če jih ne dosežemo danes. Mi vam bomo podali realen proračun takrat, kadar nam bodo zagotovljeni redni in stalni dohodki iz prvih davčnih virov in zaradi tega, gospodje, smatrajte ta proračun ne kot fiktiven, ta je povoljno realen. Če nam bo letos država dala potrebne dohodke, potem bomo tiste panoge proračuna izvajali, ki so tukaj navedene. Če pa teh panog ne bomo mogli prevzeti — glede zdravstva je tudi še veliko vprašanje — potem bomo rekli: Ni dovolj, mi ne moremo tega prevzeti, ker nam ne daste dovolj sredstev na razpolago. Gospodje, saj smo zreli možje, zato moramo tudi resno presojati našo odgovornost, ne pa govoriti kot za otroke tam zunaj. (Pritrjevanje in ploskanje večine.)

Gospodje, jaz sem za to in tudi vas, častite tovariše iz opozicije pozivljam, da glasujete za ta proračun. To pa iz tega razloga, ker so mi že večerj, posebno pa danes nekateri tovariši iz našega kluba rekli, čemu ti gospodje, ki so proti proračunu, stavijo take predloge, ki stanejo denar. Zato vas, gospodje, kot tovariši opozarjam, da ste vi radi tega svojega stališča in nastopanja prišli v precej neprijeten položaj. S tem končam. (Burno odobranje.)

Za njim je govoril inž. Župančič, nato pa je dobil besedo

dr. Ivo Česnik,

ki je zavračal očitke opozicije, da je proračun fiktiven, in da je taksa za kinematograf nesocialna in nepravilna.

Poslednji je

prof. Jarc,

poročevalec večine, v svojem govoru navajal, kako opozicija kritizira proračun. Proračun označuje kot nepopolen in površen, neresen in strankarski, kot pesek v oči in splelo javnosti. Opozicija je zasledovala delo na proračunu. Opozicija je sprejela ves program, kako naj se sprejema proračun. Sedaj pa izražajo pomislike in stavljajo predloge. Sodelovali so na sejah in se tam trudili za sestavo proračuna. Če je vse to neresno, čemu se trudijo, na trditve o dispozicijskih fondih bom gospodom točno postregel s pojasnili o posameznih postavkah. Postavke so nastale po resnem posvetovanju z raznimi referenti in po mojem mnenju držijo. Ako bi sledili predlogu opozicije in vrnili proračun odseku, ali bi se zadeva še mogla imenovati resna? Opozicija hoče stavljati predloge, večina pa naj bi iskala kritje. Takšne osle si morate poiskati drugje. (Dr. Puc: »Zdi se mi, da so bili nekeje!«) Ako hočem biti v izrazih enak, moram reči, da so ljudje, ki so hodili pri strankah vratih noter, pa so denuncirali. (Dr. Kramer: »Kdo je bil?«) Dr. Puc in dr. Kramer sta bila tudi. Končno predlaga, da skupščina preide na specialno debato.

Nato je predsednik odredil glasovanje in je bil predlog poslanca Jarca sprejet proti glasovom opozicije.

Prihodnja seja bo danes ob desetih. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva in nadaljevanje proračunske debate. Seja je bila ob 4 popoldne zaključena; trajala je nepretrgoma od 9 dopoldne dalje.

VELIKA IZBIRA

raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. Kupi se najbolje pri

IGN. ŽARGI, Sv. Petra cesta

Po znižanih cenah.

Najnovejša moda
Poudre Mon Parfum
Bourjois - Paris

Mariborska oblastna skupščina.

Maribor, 21. aprila.

Odgovarjal mu je

dr. Ogrizek

Včeraj smo prinesli poročilo o dopoldanski seji mariborske oblastne skupščine dne 20. aprila. Popoldne ob pol 4 se je skupščina zopet sestala. Na dnevnem redu je bilo

POROČILO FINANČNEGA ODSEKA,

katerega je podal poročevalec g. dr. Veble. Ponovil je še enkrat splošne smernice, ki so vodile odbor pri sestavi proračuna in katere je finančni odsek soglasno odobril. Finančni odsek je razpravljal o proračunu na štirih sejah in sicer ste se vršili prvi dve 10. in 11. pr. m., drugi dve pa 19. in 20. aprila. Prvotni proračunski predlog se je v mnogem razlikoval od sedanjega, ki je sestavljen na principu enotnega sistema.

V proračunu je bilo prvotno določenih rednih izdatkov 22,649.942 Din, izrednih pa 8,000.000 Din, skupno 30,649.942 Din.

Ker država odstopa vse panoge uprave oblastni samoupravi v celoti, se je proračun radi tega znatno zvišal. Vse postavke proračuna so strogo realne, upoštevane so samo neobhodno potrebne in nujne potrebščine. Proračunski predlog predvideva definitivno Din 50,424.685 rednih in 21,759.408 Din izrednih izdatkov, skupno 72,184.043 Din.

Vsota rednih in izrednih izdatkov je narasla, ker so v predlogu upoštevane tudi potrebe in zahteve Medjimurja in Prekmurja, ki so bile prvotno izpuščene, ker odbor ni dobil potrebnih podatkov. Tudi predlogi in prošnje, dalje zaostanki, katere dolguje država okrajnim zastopom in bolnicam, vse to je vplivalo na zvišanje izdatkov.

Da bo slika novega proračuna nekoliko jasnejša, navajamo nekatere splošnejše podatke: Med rednimi izdatki predvideva proračun za splošno oblastno upravo 2,503.790 Din, za javna dela 25,938.000 Din, za kmetijstvo 7,073.264 Din, za zdravstvo 13,632.696 Din, za prosveto 1,291.000 Din. Med izrednimi izdatki je določeno za ceste 5,259.408 Din, za zdravstvo 6,500.000 Din, za nepredvidene in izredne potrebščine, za regulacije, elementarne nevarnosti, pobiranje brezposelnosti Din 10,000.000.

SKLEPI FINANČNEGA ODBORA.

Dr. Veble je nato prečital sklepe finančnega odbora.

1. Oblastni odbor se pooblašča, da oskrbi prostore za skupščino, oblastni odbor in za urade;

2. oblastni odbor se pooblašča nastaviti najpotrebnejše stalno uradno osebje;

3. članom glavnega odbora se odobri mesečno 4000 Din nagrade, toda le od onega časa dalje, ko prične odbor redno delovati. Člani odbora izgube pravo na poslanske dnevnice, ko začnejo prejemati nagrado. Predsednik odbora prejema nagrado, kakor ostali odborniki, in še 1000 Din mesečne funkcijske doklade;

4. finančni odsek je sprejel sklepe, ki omejujejo izdatke oblastnega odbora in sicer: vsaka izprememba v proračunu in vsaka poraba splošno nedetajliranih kreditov se sme izvršiti samo z vednostjo finančnega odseka;

5. potni stroški poslancev se zaračunajo tako, da prejemajo poslanci izven Maribora za potovanje z nad šesturno zamudo 150 Din, za zamudo pod šest ur 100 Din, dalje stroške za prevoz po železnici v II. razredu in prevoz z avtomobilom ali vozom do postaje.

6. Oblastni odbor se pooblašča, da podvzame vse korake, da država prepusti oblastni samoupravi potrebne stalne davčne vire za kritje potrebščin.

S tem je dr. Veble končal svoje poročilo in predsednik je nato poročal, da so se odseki konstituirali.

Tajnik g. Hrastelj je nato prečital nekatere novovložene predloge, med katerimi so zlasti važni predlogi prekmurskega poslanca Baša in tovarišev; v teh predlogih so vpoštevane najnujnejše gospodarske, zdravstveno-socialne in kulturne potrebne Prekmurja. Nujne predloge so vložili poslanci Blekač in tovariši za popravilo ceste Luče—Solčava in Miloš Levstik za popravilo porušene škarpe ob Savinji pri Grižah. Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik sejo zaključil.

NADALJEVANJE SEJE IN PRORAČUNSKA DEBATA.

Danes ob 8 se je zasedanje skupščine nadaljevalo. Na dnevnem redu je bila splošna debata o proračunu. Govorniki, katere so posamezni klubovi nominirali za debato, so se pred sejo prijavili predsedniku, ki jim je potem po tem redu dajal besedo.

Prvi je govoril zastopnik SDS g. dr. Baričević iz Preloga v Medjimurju. Njegova kritika proračuna je bila taka, kakor smo jo od demokratov pričakovali, dasi je bil predsednik njihovega kluba g. Petovar v finančnem odboru soglasnega mišljenja s poslanci SLS. Kritiziral pa ni stvarno, ampak je grajal predvsem prvi osnutek proračuna, v katerem zahteve Medjimurja še niso bile upoštevane. Ta osnutek je pa bil napravljen po predlogu tedanjega velikega župana dr. Pirkmajerja, naj izrazi tega pristaša SDS ter so šli napadi dr. Baričevića v glavnem na njegov rovaš. To so naši zastopniki govorniku tudi obrazložili, nakar je odvrnil, da noče imeti ničesar skupnega z dr. Pirkmajerjem.

ter stvarno pobli njegove neosnovane očitke. Konstatiral je, da mora v demokratskem klubu vladati razcepljenost, ker načelnik kluba v finančnem odseku soglaša z večino, klubov govornik pa pri seji to, kar je načelnik odobraval, vehementno napada. Govornik SDS je govoril nestvarno, ni upošteval, da je moral odbor sestavljati proračun brez uradniškega aparata, niti ni vedel pred 1. aprilom, kako stališče bo zavzel Belgrad napram oblastnim samoupravam. Medjimurje je bilo zastopljivo, ker ni bilo podatkov in ker razen dr. Kečkeša noben poslanec iz Medjimurja ni stavljal nobenih predlogov. Najbolj smešno je predbacivanje, da se je odbor oziral na podatke velikega županstva. Če prevzema oblast v svojo upravo agende države, mora tudi vedeti, kaj je država dajala in kaj so državni uradi zahtevali od pokritja potrebščin. Novih doklad ni mogoče napraviti, ker je Slovenija davčno izmuzgana. V finančnem zakonu je upoštevano, da nasleduje oblastna samouprava poleg agend tudi dohodke bivše dežele. Govornik je apeliral na poslance, naj z neresno kritiko ne podirajo tega, kar smo si z večletnim bojem priborili, naj ne bodo tako naivni, ker nam s tem škodujejo. V interesu vseh je, da postopajo vsi solidarno.

Dr. Ogrizku je zopet odgovarjal dr. Baričević, ki je skušal predvsem zabrisati oči, da bi bil njegov klub razcepljen. — K besedi se je nato prijavil predsednik radičevskega kluba

dr. Odič.

Njegov govor je presenetil vse; dosedaj je bil vsak navajen čuti od Radiča in njegovih glavnih pristašev za SLS in njeno delo samo psovke, dr. Odič pa je menda prvi radičev, ki je izrekel odkrito priznanje Slovenski ljudski stranki. Oblasti so ustvarile stranke, ki so ustvarile vidovdansko ustavo. Hotele so z navidezno oblastno samoupravo ubiti avtonomistične in federalistične težnje med ljudstvom. Sedaj, ko se oblastna samouprava kljub njihovim prvotnim načrtom vseeno razvija, pa jo hočejo zopet uničiti, izigravajo samoupravno misel, samo da se očrvi centralizem. Govornik je nato prešel na potrebe Medjimurja ter zagovarjal sodelovanje Hrvatov in Slovencev in hvalil smisel Slovencev za upravo. Njegov klub bo glasoval za proračun. — Izvajanja dr. Odiča so bila mestoma prekinjena z odobravanjem in ploskanjem.

Kot tretji zastopnik Medjimurja je govoril

dr. Kečkeš (HPS).

Naglašal je, da širijo gotove stranke v Medjimurju nalašč vesti, da hočejo Slovenci Medjimurce posloveniti. Te vesti se širijo zato, da se ljudstvo bega ter se ga hujska. Slovenci so pustili v Medjimurju vso upravo Hrvatom in tako bo tudi v bodoče. Prešel je nato na potrebe Medjimurja. Zlasti v zdravstvenem oziru bo treba tu še mnogo delati. Razširjeni so trahom, malarija, tuberkuloza. Leta 1926 je bilo v Medjimurju 5900 oseb, obolelih na trahom.

K besedi se je nato prijavil veliki župan dr. Schaubach. Podal je pojasnila na pritožbe glede uprave v Medjimurju. Veliko županstvo nima strokovnjaka, ki bi poznal medjimursko upravo, ki je še iz zgodovine znana kot slaba. Sedaj je v Čakovcu nov, energičen okrožni načelnik in veliki župan upa, da se bodo razmere izboljšale.

Nato je nastopil zastopnik socialistov g. Grčar. Njegov govor ni vseboval nikake stvarne kritike; kar je v enem stavku zatrjeval, to je v naslednjem zopet zavračal. Razprede! je svoj govor na dolgo, da ga je moral končno predsednik opominjati, naj konča. — Socialistu poslancu Grčarju je odgovarjal posl.

Hrastelj

in konstatiral, da je njegova kritika proračunskega predloga bila nereelna, posebno, ker si je sama sebi nasprotovala. Poslanec Grčar je v svoji kritiki trdil, da proračun visi v zraku, da ne sloni tudi kar stroškov zadeva, na realnih postavkah, potem pa mu je očital, da je kopija tega, kar so posamezni uradi naznačili iz knjig kot dosedanje prispevke. Nereelnost njegove kritike je bila tudi v tem, da je očital večini, zakaj ni vstavila v proračun novih virov dohodkov, ker od Belgrada nič ne dobi, torej naj uvede nove davke. Seveda je pa vložil tudi on predloge za posredovanje, naj se razni obstoječi davki odpravijo in v začetku zasedanja mariborske oblastne skupščine tudi zahtevo, da se noben nov davek ne sme uvesti. Ako bi večina kak davek vstavila, gotovo bi socialisti takoj napravili protestno zborovanje. Posebno pa se je ta kritika pokazala kot nereelna, ker je govornik najprej primerjal razne postavke in dokazoval, kako je SLS sklenila pomagati kmetu, obrtniku, delavcu itd. pa da zanemarja. Nato pa je na dolgo in široko razpravljaj, da je kmet danes največji revež, da se mu mora pomagati. Enako v zadevi brezposelnosti, ker se je podpora za brezposelnost vstavila v izreden del, za javna dela pa se žrtvuje 40 odstotkov proračuna. Vidi se, da socialistom ni bilo za rešitev vprašanja brezposelnosti na ta način, da se oskrbi čim več dela in se primerno plača, ampak le za podporo za brezposelne. Ako se

bomo skrbeli za delo in iskali vedno le novih virov zgolj le za podporo brezposelnih, brezposelnosti ne bo nikdar konec. Zato je poslanec Hrastelj pozval socialistični klub, naj raje opusti svojo nereelno kritiko in naj raje prizna, da je predlog proračuna sprejemljiv tak, kot je predložen, ker drugega izhoda v danih razmerah ni kot le tak proračun predložiti.

Za g. Hrasteljem je govoril kot zastopnik nemške manjšine dr. Mühleisen, ki je izvajal, da bo glasoval za proračun, in nato še socialist g. Petejan, ki je skušal ovreči očitke poslanca Hrastelja, kar pa se mu ni posrečilo.

Po končani splošni debati je podal še enkrat referent dr. Veble glavne smernice, ki so vodile oblastni odbor, da je predložil tak proračun. Zavračal je posamezne očitke opozicije, tako očitke Baričevića, Grčarja in Petejana in jih pozval, naj priznajo, da v danih razmerah sami ne bi mogli boljše napraviti. Pojasnila, ki so bila še potrebna, je točno podal. Nato pa, preden se je prešlo na glasovanje, je predsednik dr. Leskovar prekinil sejo za pet minut, da se klubovi načelniki razgovore o glasovanju. Po končanem razgovoru, ki je določil dvojno glasovanje, za proračun kot tak in za zaupanje predsedstvu posebej, se je glasovalo:

Za predlog proračuna so glasovali vsi navzoči, nihče proti. — Za zaupanje predsedstvu pa vsi razen dveh socialistov in štirih demokratov.

SPECIALNA DEBATA.

Takoj nato se je pričela specialna proračunska debata, tekoma katere so govorniki posamezna vprašanja temeljito obdelovali. Od opozicije se je javilo le malo kritikov, tem več pa je bilo govornikov od SLS, ki so dajali praktične nasvete za potrebe zastopanih krajev. Poudariti moramo, da so se zlasti odlikovali naši kmetijski poslanci. Njihovi govori so dokazali, da so potrebe svojih okrajev dobro preštudirali in da je zastopstvo ljudskih interesov v dobrih rokah. Najdaljša je bila debata o kmetijstvu in o javnih delih. Pri glasovanju so poslanci dokazali, da so jim gospodarski interesi nad politične ter so glasovali za posamezne postavke, kakor za celokupen proračun soglasno. Prvo poglavje je bilo skoraj brez debate soglasno sprejeto. Osvojen je bil predlog, da se oblastnemu odboru da toliko sredstev, da bo lahko stalno deloval.

Nato odgovarja g. Marko Kranjc na interpelacijo g. poslanca Odiča glede metljavosti v Medjimurju, nakar je bila seja prekinjena.

Ob pol 4 popoldne se je seja skupščine nadaljevala. V razpravo je prišlo prvo poglavje o javnih delih. Debata je bila dolgotrajna in zlasti poslanci SLS so se je živahno udeleževali. Nastopali so zastopniki vseh okrajev in predložili potrebe svojih volivcev. Od opozicije so govorili dr. Novak (SDS), Petejan (socialist) in Majerič (radičev). Od poslancev SLS je g. Rajh zahteval nujno regulacijo Mure, g. Levstik je opozarjal na nevarnost, ki grozi Celju in okolici radi poplav Savinje, dr. Ogrizek pa je omenjal, naj se izposlujejo od deželne vlade v Gradcu projekti za regulacijo rek, potokov ter zgraditev cest. G. dekan Sava je prosil za nujno pomoč po plazovju oškodovanim. G. Blekač je predlagal, da se nemudoma začne popravila ceste Luče—Solčava. G. Guzej je zahteval regulacijo Mislinje. G. Litrop iz Prekmurja je omenjal škodo, ki jo povzroča neregulirana Mura. G. Čuš je opozarjal na regulacijo Pesnice. G. dr. Schaubach je priporočal, da se popravijo hudourniki v slovenjebistriškem okraju in da se najame investicijsko posojilo za regulacijo. Tudi g. Uranjek je zahteval regulacijo Savinje. G. Rožman je omenjal škodo po plazovju v Halozah ter zahteval popravilo cest. G. Kugovnik se je strinjal s predlogom dr. Schaubacha ter opozarjal na žalostne cestne razmere in poškodovane mostove v prevaljsko-marenberškem okraju ter se je zavzemal za podporo cestarjem. G. Janžekovič je priporočal, naj se osnuje posebna komisija, ki naj pregleda vsa javna dela, ki so nujno potrebna pomoči. G. Napotnik je zahteval za konjiški okraj popravilo cest in regulacijo Dravinje. G. Mesič je stavljal podrobne zahteve za svoj okraj. G. Bruderman pa je govoril o splošni skrbi za ceste. Ko je bilo to poglavje tako vsestransko objasnjeno, je bilo soglasno sprejeto.

Kmetijstvo.

Tudi o tem poglavju je bila debata precej podrobna. G. dr. Novak je zahteval podporo za konjerejo v Medjimurju in ureditev urbarskega vprašanja. G. Petovar je govoril o vinogradništvu in je omenjal tudi konkurenco dalmatinskih vin.

G. Čuš (SLS) je priporočal, da se da za drugam mesto subvencije brezobrestno posojilo in opozarja na primankljaj, ki ga izkazujejo državne trstnice, dočim privatne lepo florirajo. G. Janžekovič (SLS) je govoril o zatiranju šmarnice, o žrebčarni v Ljubljani, priporočal je subvencijo za semenogojstvo in brezplačno oddajanje matičnjakov iz oblastnih trstnic revnim slojem. G. Odič (radičev) je zahteval, da se kreira mesto živinogojstva v Gornji Lendavi in se poviša vsota za cepljenje svinj proti rdečici. G. Rožman je omenjal pomanjkanje stanovske izobrazbe

vinčarskega stanu. Priporočal je ustanavljanje sadjarskih zadrug in opozarjal na pomanjkanje plemenskih bikov v ormoškem okraju in v Halozah. Po soglasnem sprejetju tega poglavja je predsednik odredil četrturtni odmor.

ZDRAVSTVO IN SOCIALNO SKRBSTVO.

Po poteku odmora je g. predsednik prebral sledeči dopis ministrstva zdravstva: Vsem bolnicam in zavodom v oblastni samoupravi mariborski! Ministrstvo narodnega zdravja odreja, da se vse bolnice in zavodi za onemogle, kopališči Rogaska Slatina in Dobrna tekom tega budžetnega leta predajo v upravo oblastnemu odboru. Inspektor ministrstva zdravstva v Ljubljani bo to izvršil. Krediti, določeni v budžetu za leto 1927-28, ki so namenjeni tem ustanovam, se dajo oblastni samoupravi na razpolago. Okrožni zdravniki spadajo pod kompetenco oblastnega odbora.

Sledil je viharan aplavz vseh poslancev. Vse je naglašalo, da gre glavna zasluga za to Jugoslovanskemu klubu. Nato je govoril poslanec g. Grčar (socialist). G. Koreš (SLS) je konstatiral, da je premalo hiralnic. Priporočal je podpiranje borz dela in zaščito dece. Dr. Kečkeš (HPS) je opozarjal na žalostne zdravstvene razmere v Medjimurju. Okrožnih zdravnikov ni, ena petina bivalcev boluje na trahom, malarija in tuberkuloza zahtevata vsako leto tisoče žrtv, primanjkuje pa tudi izkušenih babic. G. Petejan (socialist) je pozdravil uspehe SLS. G. Uranjek je načel vprašanje ureditve pokojnin rudarjev ter postavil posebne tozadevne predloge. G. Rožman je govoril o važnem vinogradniškem vprašanju ter o vzajemnem zavarovanju, nakar je bilo poglavje soglasno sprejeto.

OBRT, TRGOVINA IN INDUSTRIJA.

O tem poglavju je bila debata kratka. Govoril je g. Litrop (SLS), ki je pozdravil skrb, ki jo kaže oblastna samouprava za trgovsko in obrtno-nadaljevalno šolstvo, gosp. Grčar (socialist) je predlagal, da se agende za obrt in industrijo prenesejo na oblastne samouprave. Po govorih je bilo to poglavje soglasno sprejeto. Enako tudi izredni proračun.

PRORAČUN TUDI V PODROBNOSTIH SPREJET SOGLASNO.

Predsednik je dal nato na glasovanje celokupni proračun in vsi poslanci so soglasno sprejeli proračun, kakor ga je predlagal finančni odsek. Enako so bila soglasno sprejeta tudi pooblastila, ki jih je stavljal finančni odsek.

Nato je predsednik konstatiral, da je skupščina pokazala redek smisel za smotorno gospodarsko delovanje s tem, da je proračun soglasno odobrila.

ZAHVALA MARIBORSKE SKUPŠČINE JUGOSLOVANSKEMU KLUBU V BELGRADU.

Razni amandementi k državnemu proračunu merijo v veliki meri na omogočenje uspešnega delovanja oblastnih skupščin, zlasti amandement glede prenosa imovine bivših dežel na oblasti in pooblastilni amandement za spremembo bivših deželnih zakonov ter za prenos dosedanjih državnih agend na oblastne samouprave. Za te amandemente se imamo zahvaliti predvsem prizadevanju Jugoslovanskega kluba, ki je našlo hvalevredno umevanje tudi pri Narodni radikalni stranki v Belgradu. S tem nam bo omogočeno sodelovanje ljudskih zastopnikov, dvigniti našo oblast gmotno in kulturno in tako poglobiti smisel za državo v najsevernejši obmejni oblasti naše zedinjene kraljevine. Ob priliki razprave o prvem proračunu izrekamo Jugoslovanskemu klubu za njegovo dosedanje delovanje najiskrenejšo zahvalo ter ga prosimo še za nadaljnjo podporo pri izvajanju našega proračuna. Oblastna skupščina mariborske oblasti.

Zahvala je bila sprejeta z navdušenim ploskanjem poslancev SLS in radičevcev. S sprejetjem proračuna je bil dnevni red izčrpan. Predsednik je nato zaključil sejo. Jutri se vrše posvetovanja klubov in odsekov, v soboto pa se ob 8 zjutraj zopet začne zasedanje skupščine.

Delo poslancev SLS.

Kako so posamezni poslanci SLS vsak v svojem okraju skrbno pregledali vse krajevne potrebščine, kaže veliko število njihovih predlogov. Ti predlogi niso prav nič demagoški, kot to trdi »Jutro«, da s tem zmanjša vpliv dela SLS na javnost, ampak so predlogi, ki bodo tvorili podlago, kako se bo pozneje proračun izvajal, čim se za posamezne postavke dobi kritje. Deloma je že včerajšnji »Slovenec« poročal o tem, kaki predlogi in od koga so bili stavljeni. Pa žal nam v hitrem poročilu ni bilo mogoče označiti vsega. In še s tem, kar smo poročali, je tiskovni skrat izpremenil nekaj imen kot recimo, da sta dr. Leskovar in dr. Ogrizek stavila predloge, namreko da sta jih Miloš Levstik in dr. Ogrizek. Da pa bodo volivci poslancev SLS dobili natančen pregled vseh vloženi predlogov, jih bo priobčil »Slovenski gospodar« s popolno označbo. Tudi v razpravah se naši poslanci živahno udeležujejo. Delo naših poslancev je tako, da ga tudi opozicija ne more stvarno kritizirati. Zato seveda je bilo čuti kritiko, katere ni mogla zadeti v živo in je bilo videti, da ne bo opozicija mogla zagovarjati svojega stališča, če bo glasovala proti.

raztreseni ležali bolniki z odprto tuberkulozo ter spravljali v veliko nevarnost okuženja vse bolnike, sestre in zdravnike. Je-li potem čudno, da zahteva tuberkuloza svoje žrtve tudi med zdravniki, zlasti pa med usmiljenkami? Vsi ti bolniki bodo sedaj koncentrirani na moderno urejenem novem oddelku, kjer se jim bodo nudili vsi moderni terapevtski pripomočki, možnost infekcije pa bo naprimer manjša, kakor kjerkoli drugod v vsakdanjem življenju. Kajti s potrebnimi sredstvi se je lahko ubraniti sovražnika tam, kjer se pozna!

Na novem oddelku za tuberkulozne se ne bodo delali z bolniki poskusi s kašljanjem v šipe in štetjem bacilov, o katerih piše g. pisec člankov v »Jutru«, ampak bolniki bodo tam zgolj za lečenje ter bodo v lastnem interesu kašljali in pljuvali v to določene priprave in naprave kakor n. pr. v Hörgasu, na Golniku in drugod. Vse okužene stvari pa se bodo vedno razkuževale z modernimi napravami. Vsak strokovnjak mora pritrčiti, da v danih razmerah v praktičnem oziru o kakem nevarnem potovanju »rojev« bacilov iz novega tuberkuloznega oddelka v prvo nadstropje in pritičje ali pa o nevarnosti okuženja bolnikov okolice internega paviljona ne more biti govora. Med možimi, ki so bili prvi poklicani, da v slučaju take nevarnosti vložijo svoj veto proti nameravani nastanitvi novega oddelka za tuberkulozne v drugem nadstropju internega paviljona, naj imenujem le g. zdravstvenega ministra dr. Miletiča, pomočnika ministra g. dr. Ivetiča, gg. inspektorja zdravstvenega ministrstva dr. Katičiča in dr. Vukičoviča, san. referenta dr. Jurečka in mestnega fizika san. svetnika dr. Novaka. Ti gospodje, ki imajo brez dvoma največ izkušenj v pobijanju nalezljivih bolezni, so imeli za nov oddelk za tuberkulozne samo laskave besede polne hvale.

Z mirno vestjo tedaj lahko rečem, da je praktično vsaka nevarnost okuženja po novem oddelku za tuberkulozne v prvem nadstropju in pritičju ter okolici internega paviljona minimalna v primeru z nevarnostjo povsod drugod v javnih lokali, kjer bolni na pljučih kašljajo in otrsajo opljuvane ter z bacili napolnjene žepne robce.

Po teoriji g. pisca člankov v »Jutru« bi bila okužba bolnikov v bolnici ravno tako mogoča z enonadstropnega paviljona za tuberkulozne, kateri je bil prvotno projektiran nekaj metrov oddaljen od sedanjega na najlepšem kraju bolnišnega vrta, kjer se sprehajajo bolniki cele bolnice in kateri načrt je g. pisec svoj čas sam odobral.

Nazori g. dr. Č. so le mrtva teorija, posneta ad hoc iz knjig, ki pa se ne krije z izkušnjami v vsakdanjem življenju. Radi tega ne begajte s takimi teorijami po nepotrebnem ljudstva!

* * *

Pripomba uredništva: To vprašanje je zdaj končno od vseh strani razjasnjeno, zato upamo, da bo po tej zaključitvi javnost dovolj poučena, ali je bilo potrebno ali ne, kar je napravila Protituberkulozna liga.

Prispevki za spomenik kralja Petra v Ljubljani.

Odbor za postavitev spomenika kralju Petru v Ljubljani je sklenil objaviti imena vseh, ki so prispevali za spomenik. Imena darovalcev bodo objavljena v istem vrstnem redu, v katerem so prihajali prispevki in sicer v skupinah po 50, dokler ne bo število dosedanjih darovalcev izčrpano. Pozneje se bodo objavljala imena redno za vsak teden. To je potrebno, da bo naša javnost informirana, kako se naprošeni odzivajo na prošnje gled prostovoljnih prispevkov in kako stoji akcija za postavitev spomenika. Danes objavljamo prvo skupino darovalcev: Prometni sindikat tu 10.000 Din. Zupanstvo, Radovljica 2.500 Din. Kranjc L. ravn. tu 1200 Din. Okr. posojilnica Ormož 1000 Din. Zupanstvo Dev. Mar. v Polju 500 Din. Zupanstvo Lambert 500 Din. Zupanstvo Ruše 500 Din. Zupanstvo Sodražica 400 Din. Zupanstvo Dol. Lendava 250 Din. Zupanstvo Dob. 250 Din. Zupanstvo Slapinci 225 Din. Zupanstvo Loka pri Zidanem mostu 200 Din. Zupanstvo Sv. Trojica, Slov. gorice 200 Din. Zupanstvo Mala Sobota 200 Din. Zupanstvo Zmice 200 Din. Furlan Ivan, Logatec 200 Din. Baloh Janko, tu 200 Din. Čehoslov. jugoslovenska Liga, Praha 100 Din. Posoj. St. Lenart, slov. gorice 200 Din. Sola St. Gotard 100 Din. Zupanstvo Železniki 100 Din. Zupanstvo Očeslavi 100 Din. Zupanstvo Ščavnica 100 Din. Zupanstvo Dole pri Litiji 100 Din. Zupanstvo Dolina 100 Din. Zupanstvo Rajhenburg 100 Din. Zupanstvo Sv. Katarina 100 Din. Zupanstvo Vel. Poljane 100 Din. Izdelovalnica vezenin, Bled 100 Din. I. Mestni mlin, Celje 100 Din. Benko Josip, Mala Sobota 100 Din. Železarna Muta 100 Din. Ravnikar Josip, tu 100 Din. Željarska zadruga, Kropa 100 Din.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani dne 21. aprila 1927.

Višina barometra 308,8 mm

Opazovanje	Barometar	Temperatura	Rel. vlaga	Veter in brzina	Oblakovitost	Vrsta padavin	Barometar	Temperatura
čas	mm	°C	%	v m	0-1	ob opazovanju	1927	1926
Ljubljana (dvorec)	7 767,8	6,6	87	E 2	7		19,6	4,2
	8 767,3	9,8	74	NE 2	7			
	14 764,0	19,4	45	W 8	8			
	21 764,6	14,1	55	W 3	5			
Maribor	764,8	16,0	55	NW 6	0		20	7
Zagreb	766,0	12,0	83	W 4	3		21	8
Belgrad	766,0	15,0	56	SW 2	2		19	8
Sarajevo	765,7	10,0	69	NE 2	5		18	3
Skopje	769,2	10,0	63	mirno	9		18	2
Dubrovnik	767,5	15,0	42	E 1	0		—	9
Praga	761,5	11,0	—	SW 4	10		20	10
Split	7 768,3	15,0	56	mirno	1		20	12

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajsko vremensko poročilo za 22. aprila: spremenljivo, padavine, padanje toplote — severozapadni vetrovi, na gorah snežni viharji.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karol Čed.

Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec.

Urednik: Franc Terešlav.

Členjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar krovec Ljubljana, Hranova ul. 9	TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	Martinc, Černe & Komp. dr. z o. z., plesarska in črkoslik. tvrdka, LJUBLJANA, Igriška ul. 6	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krakov trg 7
FRANC FUJAN krovstvo in zaloga stropnih potrebnin Ljubljana - Galjeva 9.	KLOBUKE perilo i. dr. modno blago kupite najceneje	Angeloslav Hrstnik manufakturna trgovina Ljubljana, Rarijska c. 8	KOVAČIČ & JAPELJ irgovina s spec. koloni, in materij. blagom LJU LJANA, Kongresni trg 19
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnice poleg Zmajkega mostu	PRI AMERIKANCU LJUBLJANA, Stari trg 10 Zaloga telovadnih potrebščin	K. Pečenko trgovina vseh vrst usnja in čevljariskih potrebnin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14
Blaž Jančar pleskar Ljubljana, Breg	Deželna lekarna pri „Mar. Pomaga“ Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telet. 90 Ustan. 1901/8	Peter Zilnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta ca 1-50 Din ali vsaka beseda 50 din. Najmanjši oglaš. 3 ali 5 lin. Oglasi na deset vrstic se računajo višje. Za odgovor zram. o. Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

SKLADIŠČNIK
želi premeniti službo. — Ponudbe upravi lista pod šifro »Poštenost« št. 3099.

Proste službe

KUHARICA
samostojna moč, katere upravlja tudi druga hišna dela, dobi stalno službo proti dobri plači. Samo pism. ponudbe na naslov, ki se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3062.

Trg. pomočnik

dober prodajalec mešane stroke, in EN UCENEC, se sprejme. — Fr. Prijatelj, Tržišče, Dolenjsko.

Izdelov. orodja

(Werkzeugmacher)
išče tvornica v Zagrebu za svoj oddelk kovin z nastopom takoj. Ponudbe pod št. 3102 upravi lista.

Stanovanja

STANOVANJE
išče ženska s triletno hčerko z souporabo kuhinje. Grem tudi kot ustanovalka k vdovi ali samski ženski; najraje v Ljubljani ali Novem mestu, tudi v okolici mesta. — Imam nekaj svoje opravke. Dobro plačam in tudi pri delu rada pomagam. — Ponudbe in pogoje upravi »Slovenca« pod: »Dobra plača«.

Posestva

Hišo novo, prodam ob Dunajski cesti — pri Ljubljani, Stožice. Kapital 50.000 Din. o. talo po dogovoru pri F. JERKO, Črnuče, pošta Ježica.

Stavb. parcele

prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3114.

NOVA HIŠA

se poceni proda na prometni cesti — tik mesta Celje. Stanovanje takoj prosto. — M. DOLINAR, Dolgopolje - Gaberje 23, Celje. 3070

Vrajem

Majhen lokal
primer. za špecerijo ozir. delikateso iščem v sredini mesta. — Naslov pove uprava lista pod št. 3111.

Kdo kupi?

KROMPIR

zdrav, prebran — nekaj vagonov, ima še za oddati »KMETIJSKA ZADRUGA« v PTUJU.

Pisarn. inventar

plachte za vozove, tehnične in drugo prodaja vsak dan od 3 do 5 popoldne. Zitni zavod - Ljubljana, Krekov trg št. 10/L.

Prodaja voza.

Podpisana Komanda bo 5. maja predpoldne prodala licitacijskim potom 1 rabljen osebni voz. — Pogoje in zaradi oglada voza se lahko poizve tukaj v pisarni, Bleiweisova cesta št. 3, I. nadst., dnevno med urad. urami. E. Br. 4653. — Komanda S. žandarmer. puka, Ljubljana, 21. aprila 1927.

Kdo prodaj?

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
orne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 5

Boljšje pohištvo

kupim, popolnoma novo, spalnico, kuhinjo in ev. jedilnico po zelo ugodni ceni. — Ponudbe pod šifro »Plačam takoj« št. 3108.

Smrekove hlode

za takojšnjo dobavo, SE KUPL. — Cenj. ponudbe z navedbo cene na upravi »Slovenca« pod: »Smrekovi hlodi št. 3099«.

Pisalni stroj

dobre znamke, želim kupiti ali proti dobri odkodnini izposoditi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod: »Pisalni stroj«.

Nasa obrt

Debele
luskinaste otrobe
kupite najceneje pri tvrdki
A. VOLK, Ljubljana
Resljeva cesta 24.

Volna - bombaž

ra strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri
PRELOGU, LJUBLJANA,
Stari trg 12 - Židovska 4.

Prostovoljna javna dražba

skoraj nove spalnice, jedilnice (altdeutsch), oblačilno ogledalo, pisalna miza, velike stampatorje ter dva mlina za moko, en gramofon s 30 ploščami, rezljani sedeži, garnitura, okvirji za slike in razni drugi predmeti — se bo vršila 23., 24. in 25. aprila vsak dan ob 9. uri popoldne
Borštnikov trg št. 3/L — Ljubljana.

Posebni oddelek za gospode

Klobuki
Perilo
Kravate
Modne
Potrebščine
Pletenine
Palice
Dežniki
i. t. d.

A. Sinkovec nasl. **K. Soss**
Ljubljana Meriški trg

Najuspešnejše sredstvo za pokončevanje črva in mrčesa je pravi

»DALMATINSKI BUHAČ«

Proizvaja na debelo:
V. A. BRAČA MADIRAZZA, Trogir, Dalmacija
Trvdka ustanovljena 1837.

ZOLČNI KAMENKI

Interesantno bratstvo o uspešnem zdravljenju zolčnih kamnov
Vam pošlje brezplačno lekarna pri Odrešeniku
Praga II, Vyšehradská tř.
Píšte ako =

Mreže Mreže

iz žice, iz kovanega železa za VRTNE OGRAJE, za KANALE, za OBUVALNA STRGALA vseh velikosti, razne železne konstrukcije izdeluje v svoji novo urejeni delavnici
JAKOB MALENSEK
železo-konstrukcijska delavnica, BOH. BISTRICA.

Prvovrstno delo, Zmerne cene, To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
črtnilnica in tvornica poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Prva dalmatinska klet

v MARIBORU, Mesarska ulica 5

toči od danes naprej ravnokar prispelo garantirano pristno črno in belo dalmatinsko VINO z otoka Visa (Lissa) 14% Mallig stopinj alkohola. Dnevno se pečejo vsakovrstne morske ribe po brezkonkurenčno nizki ceni, vsak petek se pa prodajajo sveže morske ribe; istotam dobite dalmatinsko oljčno olje in vinski kis na drobno in na debelo. Poskusite, da ste prepričani! — Se priporočam

Jos. Povodnik.